

СУЧАСНІ ДОСЯГНЕННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ НАУКИ В СТВОРЕННІ ТА СТАНДАРТИЗАЦІЇ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ І ДІЄТИЧНИХ ДОБАВОК, ЩО МІСТЯТЬ КОМПОНЕНТИ ПРИРОДНОГО ПОХОДЖЕННЯ

*Матеріали VI Міжнародної
науково-практичної
інтернет-конференції*

12
КВІТНЯ
2024
м. Харків

УДК 615.1: 615.32: 615.07
С 89

Електронне видання мережне

Редакційна колегія: А. А. Котвіцька, А. І. Федосов, І. М. Владимірова,
В. Ю. Кузнєцова, В. С. Кисличенко, В. В. Процька, О. О. Іосипенко

Конференція зареєстрована в Українському інституті науково-технічної і економічної інформації (УкрІНТЕІ), посвідчення № 600 від 11.12.2023 р.

С 89 *Сучасні досягнення фармацевтичної науки в створенні та стандартизації лікарських засобів і дієтичних добавок, що містять компоненти природного походження: матеріали VI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Харків, 12 квітня 2024 р.). – Електрон. дані. – Х.: НФаУ, 2024. – 212 с. – Назва з тит. екрана.*

У збірнику розглянуто теоретичні та практичні аспекти розробки, виробництва лікарських засобів рослинного походження і дієтичних добавок, контролю якості, стандартизації лікарських засобів рослинного походження та визначення безпечності дієтичних добавок, а також їх реалізації в умовах сучасного фармацевтичного ринку.

Для широкого кола науковців, магістрантів, аспірантів, докторантів, викладачів вищих фармацевтичних та медичних навчальних закладів, співробітників фармацевтичних підприємств, фармацевтичних фірм.

Друкується в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, власних імен та інших відомостей. Матеріали подаються мовою оригіналу. Матеріали пройшли антиплагіатну перевірку за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.

УДК 615.1: 615.32: 615.07

© НФаУ, 2024

© Колектив авторів, 2024

ФІТОХІМІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ЛИСТЯ КИЗИЛУ ЗВИЧАЙНОГО

Гуртовенко І.О., Коновалова О.Ю., Колбасов Д.Є., Шураєва Т.К.

ПВНЗ «Київський медичний університет», м. Київ, Україна

Вступ. Кизил звичайний (*Cornus mas* L.), листопадний чагарник родини кизилових (*Cornaceae*), що має високу харчову цінність та лікувальні властивості. Відомо, що плоди *Cornus mas* містять цінні біологічно активні речовини (БАР), такі як флавоноїди, фенольні кислоти (в тому числі – гідроксикоричні), дубильні речовини та органічні кислоти, що мають потенційне застосування в медицині та фармації [1]. Систематичне вивчення фітохімічного профілю *Cornus mas* передбачає ідентифікацію та кількісне визначення БАР, що присутні також і в листі кизилу звичайного.

Матеріали та методи. Мета дослідження – встановлення якісного складу та кількісного вмісту деяких груп БАР листя кизилу звичайного. Листя *Cornus mas* L. було заготовлено в Національному ботанічному саду ім. М.М. Гришка НАН України, у травні 2023 року (заготівля сформованого листя проводилась після цвітіння, оскільки цвітіння у кизилу відбувається до розпускання листя).

Якісний склад БАР встановлювали за допомогою загальновідомих якісних реакцій та тонкошарової хроматографії (ТШХ). Кількісний вміст суми органічних кислот визначали титриметрично за методикою ДФУ в перерахунку на яблучну кислоту [2]. Виділення полісахаридних фракцій з сировини проводили за методикою Н.К. Кочеткова, їх кількісний вміст визначали гравіметрично [3].

Результати та їх обговорення. В результаті проведених досліджень у листі кизилу звичайного ідентифіковано вуглеводи, дубильні речовини, флавоноїди, органічні кислоти. Встановлено, що вміст органічних кислот у досліджуваній сировині складає 3,15% у перерахунку на яблучну кислоту та повітряно-суху сировину. Вміст полісахаридних фракцій у листі кизилу звичайного: водорозчинні полісахариди – 4,56%, пектинові речовини – 1,86%, геміцелюлоза А – 6,4%, геміцелюлоза Б – 1,06% від маси повітряно-сухої сировини.

Враховуючи отримані експериментальні дані, листя кизилу звичайного представляє інтерес для подальших фітохімічних досліджень як джерела природних біологічно активних речовин.

Список літератури:

1. Yilmaz S., Alpa S., Gocmen A.Y., Ulger H., Arslan E. et al. The investigation of the antitumoral effect of *Cornus mas* L in mice with ehrlich solid tumor. *Bratislava Medical Journal*. 2019. 121 (1). P. 22-30.
2. Державна Фармакопея України: в 3 т. / Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів». 2-е вид. Харків: Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів», 2014. Т. 3. 732 с.
3. Шанайда М. І. Визначення якісного складу та кількісного вмісту вуглеводів у траві представників родини *Lamiaceae* Juss. *Фармацевтичний часопис*. 2015. № 4. С. 15-18.